

AVUSTRALYA OTOMOTİV SEKTÖR RAPORU

Melburn Ticaret Ataşeliği, Sidney Ticaret Ataşeliği
Temmuz 2023

AVUSTRALYA OTOMOTİV SANAYİ SEKTÖRÜ

Avustralya ekonomisinin genel manada az korumacı yapısı otomotiv sektörünün de bu anlamda gelişmesini sağlamış, hemen hemen bilinen bütün otomotiv markalarının pazara girmesi mümkün olmuş ve bu durum sektörü rekabetçi ve yenilikçi bir sektör durumuna getirmiştir. Özellikle son yıllarda otomotiv ve otomotiv yan sanayi üretimi ve ihracatı/ithalatının önemli ölçüde büyüdüğü görülmektedir.

Otomotiv ve otomotiv yan sanayi piyasasında Toyota, Eagers Otomotiv, Ford ve Mazda firmalarının pazarda ilk sıralarda yer alan firmalar arasında oldukları bilinmektedir. Ayrıca otomotiv yan sanayi ürünlerinin satışını franchise mağazaları aracılığı ile gerçekleştiren National AutoOne, Super Cheap Auto ve Repco firmaları pazarda önemli yer tutmaktadırlar.

Bu rapor otomotiv sektöründeki özellikle Covid-19 salgını sonrası ortaya çıkan gelişmeleri değerlendirerek, ülke içerisinde konumlanan uluslararası firmaların artan faaliyetleri sonrası ortaya çıkan fırsatların ihracatçılarımız açısından değerlendirilmesine yönelik olarak hazırlanmıştır.

1. AVUSTRALYA OTOMOTİV SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER

30 Haziran 2022 tarihli güncel veriye göre Avustralya'nın toplam nüfusu 25 milyon 978 bin 935 kişiye ulaşmıştır (ABS, 2022). Ülkede nüfus daha ziyade doğu ve güneydoğu kıyılarında yoğunlaşmıştır. Nüfusun yaklaşık üçte ikisi eyalet başkentlerinde yaşamakta olup toplam nüfusun yaklaşık %80'inin doğu ve güneydoğudaki dört eyalette bulunduğu tespit edilmiştir. Sidney ülkenin en kalabalık şehridir.

Avustralya, 2022 yılı itibarıyla nominal GSYİH'ye göre 14. en büyük ekonomi, SAGP'ye göre 20. en büyük ekonomidir (Dünya Bankası, 2023). “Birinci dünya ülkesi” olmanın verdiği olanak ve sorumlulukla çevre politikalarına yönelik kritik adımlar atan bir ülke olduğunu ifade etmemiz gerekir.

Avustralya yerli sanayisini geliştirmek amacıyla 1980'li yıllara kadar yüksek tarife ve kota politikaları uygulaması sonucunda GSYİH içinde imalat sanayi payını artırmış ve kayda değer bir istihdam sağlamıştır. 1980 sonrasında indirilen tarifeler ve diğer liberal politikalar sayesinde imalat sanayi daha rekabetçi bir nitelik kazanmış ve otomotiv, makine ve benzeri sektörlerde ihracat odaklı büyümeler sağlanmıştır. Otomotiv sektöründeki artan maliyetler nedeniyle birçok otomotiv yan sanayi ürünleri başka ülkelerden ithal edilmeye başlanmıştır.

Ülke genelindeki yollarda olan araç sayısında son yıllarda önemli bir artış meydana geldiğini ifade etmek mümkündür. Covid-19 pandemisi döneminde gerek imalat gerekse lojistik ve tedarikte yaşanan sorunlar nedeniyle bir süre otomotiv piyasası yüksek talebe rağmen beklenen arzı ortaya çıkarmakta bazı sorunlar yaşamıştır. Bu nedenle ülke içerisindeki 2. el araçlara olan talepler artmış ve bu durum 2020 ile 2022 yılları arasında fiyatların yükselmesine neden olmuştur.

1.1. Otomotiv Sektöründeki Ticari ve Ekonomik Göstergeler

Aşağıdaki tabloda otomotiv sanayisinin son beş yılındaki göstergeler ve önümüzdeki beş yıl sonrasına ait öngörüler yer almaktadır.

Tablo 1. Sektörel Veriler

Dönem	Sektör Geliri	Öngörülen Kar	Kar Oranı	İşletme Sayısı	Çalışan Sayısı	İşçi Ücretleri
2023	165,8 Milyar AUD	6,1 Milyar AUD	%3,7	58.443	294.000	17,2 Milyar AUD
2018-2023	%-1,8	%-1,3	%0,1	%1,5	%0,7	%-1,8
2023-2028	%1,9	-	-	%0,2	%0,7	%1,3

Kaynak: IBIS World, Mart 2023

Tablo 1’de yer alan söz konusu veriler incelendiğinde 2018-2023 yılları arasındaki kar oranının %1,3 oranında düşüş göstermesinin en büyük nedeninin Covid-19 salgını sonrası dünya genelinde meydana gelen gelişmeler ile yakından ilgili olduğu anlaşılmaktadır. 2023-2028 yılları arasında öngörülen sektör gelirinin %1,9 oranında artış beklenmesi otomotiv sanayinin önümüzdeki yıllarda tekrar bir canlanma eğiliminde olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

Bu bağlamda, 2023 yılında öngörülen kar ve kar oranının bu durumu desteklediği bilinmekte olup işletme sayılarının son 5 yılda %1,5 artış gösterdiği gözlemlenmektedir.

Bununla birlikte, Avustralya 7.617.930 kilometrekarelik yüzölçümüyle Okyanusya’nın en büyük, dünyanın ise altıncı büyük coğrafyası niteliğindedir. Ülkede son 10-15 yıldır tüketim harcamalarında önemli bir artış yaşandığı görülmektedir. Özellikle eyaletler arası taşıma ve diğer lojistik hizmetlerde kamyon ve tır gibi ağır vasıtaların kullanıldığı bilinmektedir. Bunun yanı sıra toplu ulaşımda ise ağırlıklı olarak ilk tercih olarak hava yollarıdır.

1.2. Ürün ve Hizmet Segmentasyonu

Sektör bazında ürün ve hizmet segmentasyonunun bir özetini sunan Tablo 2’de yer alan verilere göre ithal motorlu taşıtların %67,5 ile ilk sırada geldiği, diğer taraftan Avustralya içinde imal edilen taşıt ve parçalarının ise %6,9 ile en son sırada yer aldığı görülmektedir.

Tablo 2. Ürün ve Hizmet Segmentasyonu

Ürün ve Hizmet Segmentasyonu	Pay
İthal Motorlu Taşıtlar	%67,5
Tamir ve Bakım Hizmetleri	%13
Parça ve Aksesuarları	%12,6
Ülke içinde İmal edilen Taşıtlar, Parçaları ve Aksesuarları ve Diğer Ürünler	%6,9
Toplam	100

Kaynak: IBIS World, Mart 2023

Avustralya'da faaliyet gösteren uluslararası otomotiv ve otomotiv yan sanayi firmalarının pazar içerisinde her geçen yıl daha fazla konumlanmaya devam ettiği görülmektedir. Özellikle General Motor firmasının 88 yıldır faaliyet gösteren Broadmeadows Ford fabrikasını kapatmasına yönelik 7 Ekim 2016 tarihli kararı sonrası bir devrin kapandığını söylemek mümkündür. Bu tarihten sonra yaşanan diğer önemli bir gelişme ise Toyota'nın Avustralya'daki üretim tesislerini Ekim 2017 tarihinde kapatması sonucu ithalatın önemli bir kısmını Japonya ve Tayland üzerinden sağlamaya başlaması olmuştur. Ayrıca Holden 20 Ekim 2017 tarihinde Güney Avustralya Eyaleti'nin başkenti Adelaide şehrindeki üretim tesisini kapatmıştır. Bu gelişmeler sonrasında Avustralya otomotiv yan sanayisinde daha çok dışa bağımlı hale gelmiş ve ithalatını arttırmaya devam etmiştir.

Japonya, Tayland, Çin ve Güney Kore ile olan STA'ların bu ülkelerde üretim gerçekleştiren firmalar açısından Avustralya'ya gerçekleştirmiş oldukları ihracatta büyük avantajlar sağladığı görülmektedir. Motorlu taşıtların ithalatında ilk sırayı Japonya yer almakta ve arkasından Tayland gelmektedir. Otomotiv yan sanayide kullanılan parça ve aksesuarlarının ithalatında ise ilk sırayı ABD ve ikinci sırayı Çin almaktadır.

Özellikle Covid-19 salgını sonrası kendini daha çok hissettiren, yükselen enflasyona rağmen tüketicilerin harcama alışkanlıklarından kolayca vazgeçemedikleri bilinmektedir.

2. AVUSTRALYA OTOMOTİV SANAYİSİNİN DİNAMİKLERİ

Avustralya otomotiv sanayi uluslararası standartlara göre küçük ve önemli devlet teşviklerine rağmen özellikle 2016 yılından itibaren gerileme göstermektedir. Ülke içerisinde işçilik ücretlerinin yüksek olması ve artan diğer girdi maliyetleri nedeniyle ithalata dayalı yapısı somutlaşmaya devam etmektedir. Uluslararası otomotiv firmalarının yatırımlarını daha çok ucuz işgücüne dayalı ülkelere kaydırmasının etkisi görünür olmaktadır. Ülke içerisindeki imalatçı firmaların rekabet etme şansının olmadığı bilindiği gibi artan maliyetler nedeniyle birçok işletme üretim faaliyetlerini sonlandırmıştır.

Diğer taraftan, 1987 yılından başlayarak tarifelerde yapılan indirim neticesinde, motorlu araç ve araç parçaları ithalatı önemli ölçüde kolaylaşmıştır. 1987 yılında %57,5 gibi yüksek olan tarifelerin kademeli olarak düşürülmesi ile günümüzde bu oran %5'e düşmüştür. Ayrıca Avustralya, STA'sı olan ülkeler ve Kanada'yı bu gümrük vergisinden muaf tutmaktadır. Özellikle motorlu taşıt ve parçalarının gümrük vergi oranlarının düşmesi ile ithalata daha çok ağırlık vermiştir. Bu bağlamda, Avustralya'ya ihracat gerçekleştiren firmaların gerçekleştirmiş olduğu ihracat artmıştır (<https://www.abf.gov.au/importing-exporting-and-manufacturing/tariff-classification/current-tariff>).

Son yıllarda fiyata bağlı rekabetten kaynaklı ithalatın artış gösterdiği açıklanmaktadır. Bu açıdan faaliyetlerini birçok ülkede gerçekleştiren çok uluslu firmaların söz konusu rekabeti arz ve talep denkleminde çok iyi analiz ederek ve sonrasında yerel üreticilerin önüne geçerek pazara hakim oldukları bilinmektedir. Avustralya'daki yerel üreticilerin bu bağlamda önümüzdeki yıllarda etkisinin azalarak devam edeceği öngörülmektedir.

Diğer taraftan, otomotiv sanayisindeki nitelikli işgücünü artan işçilik maliyetleri karşısında farklı bir yere konumlandırmak gerekmektedir. Otomotiv sektöründeki çalışan sayısı

%0,7 sabit bir artış oranı ile çok az bir büyüme göstermiştir. Kalifiye işgücüne olan talepten dolayı önümüzdeki 5 yıl içerisinde otomotiv sektöründeki işçi ücretlerinin %1,3 artış göstermesi beklenmektedir.

2.1. Ürün ve Standartlar

Avustralya standartlar ve teknik düzenlemeler konusunda gelişmiş bir altyapıya sahiptir. Avustralya ürün güvenliği ve denetimi sistemi, tüketicilerin, özel sektörün ve birçok kurum ve kuruluşun iş birliği yaptığı bir alan olarak tanımlanmaktadır.

Avustralya’da otomotiv sektörünü de içine alan standartlar ve teknik düzenlemeler alanında sorumlu başlıca kuruluşlar şu şekildedir:

- **Australian Standards Ltd. (SA):** Avustralya Standartları Limited Şirketi kamu ve özel sektör temsilcilerinden oluşmaktadır ve Avustralya standartlarını hazırlamakla görevlidir. Ayrıca otomotiv, telekom ve eczacılık gibi belirli sektörlerde standartların hazırlanması konusunda yetkili kılınan devlet kuruluşları ile iş birliği yapmaktadır.
- **National Measurement Laboratory (NML):** Ulusal Ölçme Laboratuvarı, tüm test ve kalite ölçümleri için fiziksel değerleri belirler ve ülkede ölçümlemede kullanılan değerlerin uluslararası değerlere uygunluğunu sağlar.
- **The National Association of Testing Authorities, Australia (NATA):** Ulusal Test Kuruluşları Derneği, test laboratuvarlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonundan sorumludur. Aynı zamanda JAS-ANZ kapsamında Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarını akredite eder.
- **The Joint Accreditation System for Australia and New Zealand (JAS-NAZ):** Avustralya ve Yeni Zelanda Ortak Akreditasyon Sistemi, Avustralya ve Yeni Zelanda’nın ürün ve kalite kontrol sistemleri belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonundan sorumludur.
- **Australian Competition & Consumer Commission (ACCC):** Avustralya Rekabet ve Tüketici Komisyonu belirli kuruluşların yetkileri dahilinde kalan ürünler dışında ürün güvenliği ve denetimlerinden sorumludur. Eyaletler bazında ürün güvenliği konusunda tüketici komisyonları görev yapmaktadır.

Bununla birlikte, Avustralya’ya otomotiv ve otomotiv yedek parça olarak ithal edilen ürünlerin ülkeye girişinde gerekli kontrollerin yapılması ve önlemlerin alınmasından Australian Customs and Border Protection Service (Avustralya Gümrükler ve Sınırı Koruma Gümrük İdaresi) ve Australian Quarantine and Inspection Service-AQIS (Avustralya Karantina ve Koruma Servisi) sorumludur.

Avustralya’ya motorlu araç ithal edebilmek için Altyapı ve Bölgesel Gelişim İdaresi’nden (Department of Infrastructure and Regional Development) “Taşıt İthalat İzni” (Vehicle Import Permit) alınması gerekmektedir. <https://www.infrastructure.gov.au/infrastructure-transport-vehicles/vehicles/importing-road-vehicle-australia>

1 Temmuz 2021 tarihinden itibaren “Motor Vehicle Standards Act 1989” yerine “Road Vehicle Standards Act 2018” almış ve her iki kanun arasında yasal geçiş süresi için verilen “transaction period” zamanı 30 Haziran 2023 tarihinde dolmuştur. 1 Temmuz 2023 tarihi

itibarıyla sadece “Road Vehicle Standards Law” düzenlemesi geçerli olmakla birlikte detaylı bilgilere aşağıda yer alan internet adresinden ulaşılabilmektedir:

<https://www.infrastructure.gov.au/infrastructure-transport-vehicles/vehicles/road-vehicle-standards-laws>

2.2. Pazar Profili

Avustralya otomotiv sektöründeki gelirler Covid-19 salgının olumsuz etkisi ve dünya genelinde yaşanan gelişmelere bağlı olarak son 5 yıllık dönemde %1,8 düşüş sergilemiştir. Bununla birlikte 2022-23 mali yıl döneminde piyasanın tekrar canlanması ile 165,8 milyar AUD’ye ulaşarak %3,7 kar marjını yakalama başarısı göstermiştir. 2021 ve 2022 yıllarında yaşanan motorlu taşıtlar için kullanılan mikroçip tedarik sorunu nedeniyle dünya genelinde yeni üretilen birçok vasıtanın ihracatında sorun yaşanmıştır. Bunun neticesinde motorlu taşıtların fiyatlarında artış meydana gelmiş, bu durum otomotiv sektöründeki gelir ve kar marjının 2022-23 mali döneminde artmasını sağlamıştır. Motorlu taşıtlardaki tedarik sorununa ilave olarak lojistik alandaki sorunlar her ne kadar fiyatların artmasına sebep olsa da bundan kaynaklı ortaya çıkan artışın müşterilere yansıtılmamasından dolayı bu durum gelir ve karı olumsuz yönde etkilememiştir.

Tablo 3. Otomotiv Firmalarının Pazar Payları

Firma	Pay
Toyota Motor	%6,3
Eagers Automotive	%5,2
Ford Australia	%2,4
Mitsubishi	%2
Mazda Australia	%1,8
Volvo	%1
Super Retail Ltd	%1
Diğer	%80,3
Toplam	100

Kaynak: IBIS World, Mart 2023

Tablo 3’te otomotiv firmalarının Avustralya pazarı içerisindeki payları gösterilmektedir. Avustralya otomotiv sektöründeki yerel imalatın 2016 ve 2017 yıllarından sonra küçülme eğilimine girmesi ile uluslararası otomotiv firmalarının pazarda daha çok yer aldığı belirtilmektedir. Covid-19 salgını öncesi motorlu taşıt satışı gerçekleştiren büyük firma ve galerilerin ağırlıklı olarak küçük taşıtlar, benzin tasarrufu sağlayan arabalar ile SUV modelindeki motorlu taşıtların satışlarını desteklemeleriyle beraber piyasanın daha çok bu taşıtlara yöneldiği gözlemlenmektedir. Avustralya’daki kayıtlı motorlu taşıt sayısının artması ile tamir ve bakım hizmetleri sağlayan işletme sayılarının da 2018-2023 yılları arasında artış gösterdiği bilinmektedir.

Avustralya otomotiv yan sanayi piyasasında Japonya ve ABD sırasıyla birinci ve ikinci sırayı paylaşmaktadır. Avustralya’nın kendisinin de gelişmiş bir yan sanayiye sahip olduğu düşünüldüğünde rekabetin güçlü olduğu sonucu çıkarılabilir. Yan sanayi ürünlerinin gerek iç

piyasaya dağıtımını gerekse doğrudan kullanıcıya ulaştırılmasını sağlayan ve bu çerçevede franchising yoluyla çalışan National AutoOne, Super Cheap Auto ve Repco firmaları pazarda önemli yer tutmaktadırlar. Diğer taraftan, K-mart ve Big W gibi perakende zincirlerinin hemen hepsinde de bir kısım oto yan sanayi ürünleri kullanıcılara ulaştırılmaktadır. Amazon Australia da burada dikkat çekici bir oyuncudur. Yine aynı şekilde yakıt istasyonlarında yer alan marketler de bu alanda önemli yer tutmaktadırlar.

2016-17 mali yıl döneminde Avustralya'da gerçekleştirilen yolcu taşımaya mahsus motorlu taşıt üretiminin sonlandırılması sonrasında motorlu taşıt ithalatının artarak devam ettiği bilinmektedir. Bu durum otomotiv sanayisi içerisinde farklı gelişmeleri beraberinde getirmiş ve ülke içerisindeki yüksek teknoloji gereken motorlu taşıt parçalarını ağırlıklı olarak yerel motorlu taşıt üreticilerinden sağlamışlardır. Diğer taraftan, uluslararası firmaların seri üretim gerçekleştirerek maliyetlerini düşürmesi sonucu yerel üreticilere göre rekabette fiyat avantajı olmaktadır. Bunun sonucunda yerel üreticilerin mevcut uluslararası firmaların üretmiş oldukları otomotiv parçaları ile rekabet etmesi mümkün gözükmemektedir.

Avustralya otomotiv pazarında Toyota, Mazda, Nissan, Honda, Mitsubishi gibi Japon arabalarına olan talep daha fazladır.

2.3. Sektörün Karşılaştığı Güçlükler ve Muhtemel Çözümler

Avustralya otomotiv sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin motorlu taşıt ticaret lisansı bulundurma zorunlulukları vardır. Ayrıca, üretilen ve satışı gerçekleştirilen bütün motorlu taşıtlar Avustralya'daki emisyon standartlarına uymak zorundadırlar. Ulusal Ulaştırma Komisyonu'nun (NTC) verilerine göre yeni binek araçlar için (yolcu taşımaya mahsus ve SUVs) ortalama karbon salınımı 2014 yılında 188 g/km iken 2021 yılında 146,5 g/km oranına düşürülmüştür. Diğer taraftan, bu oran hafif ticari araçlar içinse 212,5 g/km olarak belirlenmiştir.

Otomotiv sektöründeki toptancıların başarılı olabilmesi için motorlu taşıt üreticileri ve perakendeciler aralarında kuvvetli bir iş birliği sağlanması gerekmektedir. Bu nedenle sektöre yeni girecek olan otomotiv firmaları açısından sermaye yatırımları ciddi maliyetleri beraberinde getirecektir. Özellikle motorlu taşıt imalatı için yüksek seviyede sermaye yatırımı gerekmektedir. Buna ilave olarak yurtdışı üreticilerinin ortaya çıkardığı dış kaynaklı yüksek rekabet ortamı göz önünde bulundurulmalıdır. Perakende ve motorlu taşıt servis operatörleri açısından düşük sermaye gerektiren faaliyetlerde bulunma tercih edilmektedir.

Öte yandan, otomotiv üreticileri AR-GE çalışmalarına yüksek derecede önem vererek gelecekteki faaliyetlerinde rekabet avantajını elde etmek istemektedirler. Firmaların pazarlama faaliyetleri ve ürün kalitesi aynı zamanda markalarına duyulan güveni de beraberinde getirmektedir. Markalara yönelik gerçekleştirilen harcamaların maliyetleri yüksek olmakta ve bunun neticesinde otomotiv yan sanayisindeki fiyatlar yükselmektedir. Rekabetçi ortamda artan fiyatların piyasaya etkisini tüketiciler belirlemektedir. Bununla birlikte, ithalattaki fiyat odaklı rekabet otomotiv sanayisini tehdit etmektedir. Avustralya otomotiv sanayisinin dışa bağımlı olması nedeniyle, yaşanan bu sorunların önümüzdeki yıllarda devam edeceği öngörülmektedir.

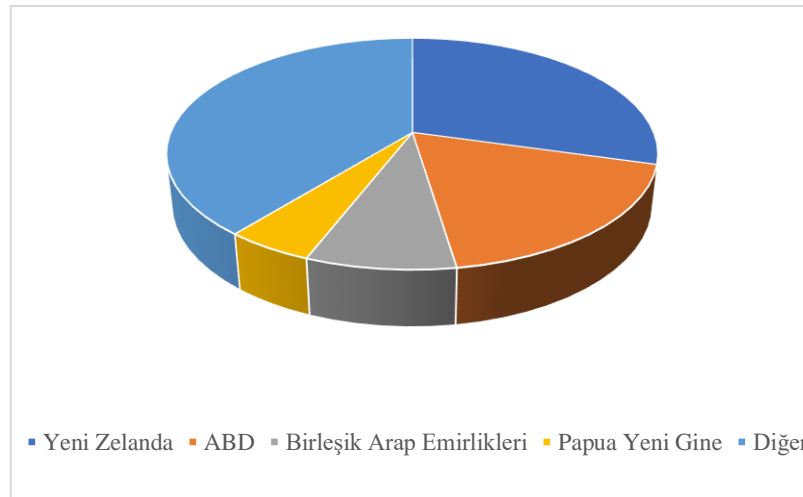
Otomotiv sanayisindeki sorunların çözümüne yönelik olarak Avustralya Federal ve Eyalet hükümetleri tarafından bazı düzenlemeler getirilmektedir. Ulusal Ulaştırma Komisyonu'nun (NTC) açıklamış olduğu raporlar her zaman dikkate alınmakla birlikte, serbest piyasaya direkt etkisi söz konusu değildir. Bu bağlamda, otomotiv sektöründe ortaya çıkan sorunların çözülebilmesi otomotiv sanayisinin önümüzdeki yıllarda teknolojiye, rekabete ve ülke içerisindeki ekonomik gelişmelere bağlı olarak şekillenmesi muhtemeldir.

Yüksek teknoloji ve sermaye yatırımları gerektiren büyük projelerin finansmanı ancak uluslararası otomotiv devleri tarafından sağlanabilmektedir. Bu firmaların Avustralya'daki kar marjlarını artırmaları ile kısa ve orta vadede ortaya çıkan sorunların çözümünün mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

3. DIŞ TİCARETE İLİŞKİN VERİLER

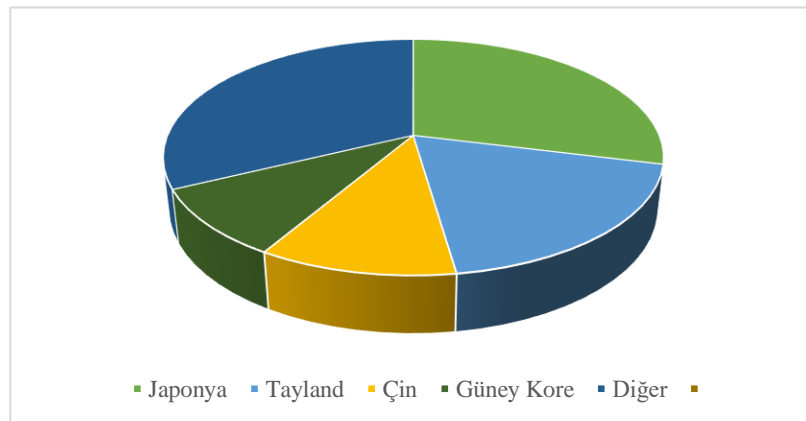
Avustralya'nın 2022-23 mali yılında gerçekleştirmiş olduğu otomotiv ihracatı toplam 1,4 Milyar AUD ve aynı mali yıl içindeki toplam otomotiv ithalatı ise 42,4 Milyar AUD'ye tekabül etmektedir.

Tablo 4. Avustralya'nın Otomotiv İhracatındaki İlk Beş Ülke

Kaynak: IBIS World, Mart 2023

Tablo 5. Avustralya'nın Otomotiv İthalatındaki İlk Beş Ülke

Kaynak: IBIS World, Mart 2023

Avustralya'nın otomotiv ithalatında Japonya ve Tayland'ın Pazar payları yüksek olmakla birlikte, Çin ve Güney Kore'nin birbirine yakın pazar payları ile bu iki ülkeyi takip ettiği ortaya çıkmaktadır. Otomotiv ithalatının %67,8'lik en büyük kısmı bu dört ülke tarafından gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan, ülkenin otomotiv ihracatı 2022-23 mali yılında önemli bir artış yakalamıştır. Covid-19 salgını sonrası piyasalarda yaşanan gelişmeler neticesinde otomotiv sektöründeki satışlarda dikkat çeken bir artış meydana geldiği söylenebilir. 2016 ve 2017 yıllarında Avustralya'da otomotiv üretimini sonlandıran General Motor (Ford), Toyota ve Holden gibi 3 büyük firmanın üretim faaliyetlerini başka ülkelere kaydırması sonucu Avustralya'nın otomotiv ithalatı artmıştır.

2021 yılında gerçekleştirilen nüfus sayımında ortaya çıkan veriler ışığında Avustralya İstatistik Bürosu'nun (ABS) açıkladığı, kişi başına düşen kayıtlı motorlu taşıt sayıları Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 6. Kişi Başına Düşen Kayıtlı Motorlu Taşıt Sayısı*

	Taşıt Sahibi Olmayan	Bir Taşıt Sahibi	İki Taşıt Sahibi	Üç Taşıt Sahibi	Dört ve üzeri Taşıt Sahibi
Aile	190,140	1,692,919	3,000,447	1,017,345	581,047
Tek Kişi	440,217	1,555,823	233,758	46,444	30,087
Gruplara Ait**	43,609	104,995	132,530	47,201	23,806

*Motosikletler ve ağır vasıtalar dahil değildir.

**Ağırlıklı olarak firmaların sahibi olduğu taşıtlar

Kaynak: Avustralya İstatistik Bürosu (ABS)

Kayıtlı motorlu taşıtların sayısı gerek ülkenin genel refah seviyesinin yüksek olması ve göçmen politikaları ile yakından ilgilidir. Avustralya her yıl çok sayıda uluslararası öğrenci olarak ve farklı meslek gruplarından nitelikli göçmeni ülkeye çekerek dinamik ve genç bir nüfusa sahip bir demografik yapı profili sergilemektedir.

Avustralya İstatistik Bürosu verilerine göre, iki taşıt sahibi olan ailelerin sayısı 3 milyonun üzerinde ve tek kişi olarak ise bir taşıt sahibi olanların ise 1,5 milyonun üzerindedir. "Gruplara ait" motorlu taşıt sahipliğindeki kesimin büyük bir kısmını küçük ve orta büyüklükteki işletmeler oluşturmaktadır. Bu grupta yer alan işletmelerden iki taşıt sahibi olanların sayısının ise 132 bin üzerinde olduğu belirtilmektedir.

87.02 ile 87.08 arasında yer alan Gümrük Tarife Pozisyonlu ürünlerde uygulanan gümrük vergi oranı %5 olarak gözükmektedir. Bu oran bazı ürünlerde Türkiye'nin DCS (Developing Countries Subject) ülke gruplarında yer alması nedeni ile %4 olarak uygulanmaktadır.

Otomotiv sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin %79'luk (en) büyük kısmının nüfus en yoğun olduğu New South Wales (Sidney) ve Victoria (Melburn) Eyaletlerinde yer aldığı belirtilmektedir. Bu eyaletleri sırası ile Queensland, Batı Avustralya ve Güney Avustralya

Eyaletleri takip etmektedir. Tazmania, NT ve ACT gibi nüfusun az olduğu eyalet ve bölgelerde ise bu oran %2,5 gibi düşük seviyelerde kalmıştır.

Avustralya federal ve eyalet hükümetlerinin son yıllarda elektrikli taşıtların kullanılmasını teşvik etmeye yönelik girişimlerinin olduğu bilinmektedir. Özellikle AVM'lerin otoparklarında elektrikli arabaların şarj edilebileceği özel alanların park olarak ayrıldığı görülmektedir.

Bu gelişmelerin yanı sıra, Hyundai, Honda, Ford, Nissan ve Volkswagen gibi uluslararası otomotiv üreticileri önümüzdeki 20 yıllık süre içerisinde elektrikli taşıt üretimine geçmeye yönelik faaliyetlerde bulunacaklarını açıklamışlardır. Bu bağlamda, önümüzdeki yıllarda pazar paylarının önemli bir kısmını elektrikli taşıtların alması beklenmektedir.

Avustralya pazarına girişte fuarlar önemli bir yer tutmaktadır. O nedenle otomotiv sektöründe düzenlenen fuarlara katılım sağlamak ihracatçı firmalarımız açısından önem arz etmektedir. Aşağıda otomotiv sektöründe düzenlenen fuarlara ait internet adreslerine yer verilmektedir.

- Australian Auto Aftermarket Expo
<https://autoaftermarketexpo.com.au/>
- Auto Care 2023
<https://www.autocare.org.au/>
- Adelaide Auto Expo
<https://adelaideautoexpo.com.au/>
- Brisbane Truck Show
<https://www.brisbanetruckshow.com.au/>

Diğer taraftan, sektör içerisinde etkili olan National Transport Commission (Ulusal Ulaştırma Komisyonu), Australian Automobile Association (AAA), Motor Trades Association of Australia (MTAA), ve Australian Automotive Aftermarket Association (AAAA) gibi komisyon ve birliklerin yayınlamış oldukları raporlar ve düzenlemiş oldukları faaliyetlerin yakından takip edilmesi ihracatçılarımız açısından faydalı olacaktır.

Australian Automobile Association (AAA)

103 Northbourne Ave. Turner ACT 2612 Australia
Tel: +61 2 6247 7311
Faks: +61 3 9545 3355
Web: <https://www.aaa.asn.au/>
E-posta: international@aaa.asn.au

Australian Automotive Aftermarket Association (AAAA)

7-8 Bastow Place Mulgrave, Victoria, 3170, Australia
Tel: +61 3 9545 3333
Web: <https://www.aaaa.com.au/>
E-posta: admin@aaaa.com.au

Motor Trades Association of Australia (MTAA)

650 Victoria Street, North Melbourne
Tel: +61 417 350 159 - 0417 350 159
Web: <https://www.mtaa.com.au/>
E-posta: ggwilym@vacc.com.au

National Transport Commission

Level 3, 600 Bourke Street Melbourne, Victoria 3000, Australia
Tel: +61 3 9236 5000
Web: <https://www.ntc.gov.au/>
E-posta: <https://www.ntc.gov.au/>

Department of Transport and Regional Services (Vehicle Safety Standards Branch)

GPO Box 594, Canberra City ACT 2601
Tel: 1800 815 272
Faks: +61 2 6274 6013
Web: http://www.dotrs.gov.au/land/Imports_Certif/imp-cert.htm
E-posta: vimports@dotrs.gov.au

4. TEKNİK ENGELLER VE UYGULANAN VERGİLER

Avustralya GATT Standartlar Kodunu imzalamış olmasına ve DTÖ Ticarete Teknik Engeller Anlaşmasına taraf olmasına rağmen, ürünlerin serbest dolaşımına etki edebilecek bazı kısıtlayıcı standart uygulamaları ve kuralları devam ettirmektedir.

Ülkede ISO 9000 serisi gibi kalite standartlarının kullanımı artmaktadır. Milli standart kurumu olan Standards Australia bir Kalite Değerlendirme bölümüne sahiptir. Avustralya hala ürün girişini zorlaştırabilen bazı standartlara sahiptir. Özellikle otomotiv, telekomünikasyon, beyaz eşya alanında bu standartlara rastlamak mümkündür.

Kıtada piyasa gözetimi ve denetimi uyum programları (compliance program), ürün testleri ile gözetim ve denetim eksenli olup, ACCC'nin internet sitesinde güvensiz çıkan ürünler ile ilgili yapılan işlemlere yönelik detaylı bilgi <https://www.productsafety.gov.au/product-safety-laws/legislation/fines-penalties> adresi üzerinden kamuoyu ile paylaşılmıştır. Görüleceği üzere, ihlalin derecesine ve tipine göre toplatma, ifşa, cezai müeyyide gibi farklı yaptırımlar söz konusudur.

Lüks Araba Vergisi-Luxury Car Tax (LCT): LCT, dokuz kişiden ve iki tondan daha az yük taşımak için imal edilen ve tespit edilen miktarın üzerinde değeri olan motorlu araçlara uygulanmaktadır. LCT oranı %33'tür.

Yolcu taşıma kapasitesi ne olursa olsun, limuzin arabalara LCT uygulanmaktadır. 2022-2023 mali yılı için, lüks kategorisinde değerlendirilen arabalar için LCT eşik değeri, GST eklenmiş haliyle ithal veya satış fiyatıyla yakıt tasarruflu araçlar için 84.916 AUD, diğer araçlar için 71.849 AUD'dir (<https://www.ato.gov.au/Rates/Luxury-car-tax-rate-and-thresholds/>).

İthal ve yerli mallara Katma Değer Vergisi (Goods and Services Tax, GST) uygulanmakta olup, genel GST oranı %10 düzeyindedir. Avustralya'ya ihracat yapılmadan önce ürün güvenliği kontrolüne tabi tüm ürünlerin ve sorumlu kuruluşların listesinin Avustralya Gümrük İdaresi'nin <https://www.homeaffairs.gov.au/> web sitesinden kontrol edilmesinin olası sıkıntıların aşılması açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Gümrük vergileri, ürünün çeşidi ve menşe ülkeye göre değişiklik gösterebilmektedir. Örneğin, Avustralya, GSP (Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi) kapsamında, DC olarak sınıflandırılan az gelişmiş ülkeler ile DCS olarak isimlendirilen gelişme yolundaki ülkelerden yapılan bazı ürünlerin ithalatında normal tarifeye göre daha düşük gümrük vergisi uygulamaktadır. Ülkemiz, DCS grubuna giren ülkelerden biri olup, DC grubuna tanınan miktar kadar olmasa da bazı malların ithalatında normal tarifeden daha düşük gümrük vergisi alınmaktadır. Bu itibarla, ihracatçılarımızın, Avustralya'ya ihraç etmek istedikleri ürünlerin bu kapsama girip girmediğini tespit etmelerinde yarar bulunmaktadır.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

Avustralya'nın yüksek gelire sahip bir ülke olması ve otomotiv sektöründeki ithalata yönelik olumlu gelişmeler, bu ülkeye ihracat gerçekleştirmek isteyen Türk firmaları tarafından önemsenmesi gereken hususlardır. Ülkede Covid-19 salgınına rağmen son yıllarda özellikle 2022-23 mali yılında ithalatta yaşanan artış dikkat çekicidir.

Diğer taraftan, otomotiv ve otomotiv yan sanayi ürünlerinin ağırlıklı olarak Asya Pasifik ülkelerinden ithalatı son yıllarda bir artış göstermiştir. Bu durum aynı zamanda Avustralya'da faaliyet gösteren Toyota, Ford ve Holden gibi önemli firmaların Melbourne ve Adelaide şehirlerindeki fabrikalarını 2016-17 yılları arasında kapatmış olmalarından da kaynaklanmaktadır.

Avustralya'nın uygulamalarının ülkemiz ihracatçılarını özellikle hedef alan otomotiv sektöründe teknik engeller yarattığı yönünde bir değerlendirmemiz bulunmamaktadır. Bununla birlikte, Avustralya'nın, Çin Halk Cumhuriyeti, Japonya ve Güney Kore başta olmak üzere Asya-Pasifik ülkeleri ve ABD ile imzalamış olduğu Serbest Ticaret Anlaşmalarının bu ülke ihracatçılarına özellikle istenilen belgeler ve prosedürel ayrıcalıklar bağlamında daha avantajlı bir durum sağladığı değerlendirilmektedir.

Bununla birlikte, ülkemiz ile Avustralya arasındaki mesafenin uzak olmasından kaynaklanan sorunlar günümüzde aşılması çok zor olan engeller değildir. Firmalarımız bölgesel ve uluslararası fuarlara katılarak, otomotiv sanayisindeki gelişmeleri yakından takip etmeli ve ortaya çıkan fırsatları değerlendirmelidirler. Bu bağlamda, Avustralya'da faaliyet gösteren yerel ve uluslararası firmalar ile yakın ticari ilişkiler kurulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Avustralya'ya ile yakın ticari ilişkilerde bulunan ülkelerin markaları, satış teknikleri, kalite ve fiyat avantajları, incelenerek, o ülkeler ile proje geliştirmeye yönelik teklifler sunulurken mevcut pazara daha rahat bir giriş yapma imkanları araştırılabilir. Özellikle yüksek teknoloji kullanılan kaliteli ürün segmentinde, kalite ve fiyat avantajları yakalanılarak pazarda rekabet etmenin yolları aranabilir. Bu şekilde, Avustralya'daki otomotiv piyasasında etkili olan şirketler ile ticaret ilişkileri geliştirilerek ticaret artırılabilir.